

POSUDEK Oponenta MAGISTERSKÉ PRÁCE

Student: Anna Kocichová

Název práce: Stvoření člověka, úděl a úkol člověka.

Oponent: Jiří Beneš,

Popis práce:

Magisterská práce (81 stran) obsahuje tyto formální náležitosti: nadpis v angličtině, prohlášení, obsah (ovšem bez uvedení čísel stran), úvod a závěr, anglické resume, bibliografie, a poznámkový aparát (130 poznámek).

V rozsáhlém Úvodu studentka konstatuje, že existují teorie o stvoření člověka. Jejich smysl, tedy záměr propojení kosmologických a biologických hypotéz o stvoření s teologickou reflexí prvních dvou kapitol První knihy Mojžíšovy není v práci vysvětlen. Studentka se pokouší najít nějaký konsensus mezi těmito teoriemi a zprávou o stvoření člověka. Patrně nepředpokládá, že starozákonní zprávy jsou teologickými reflexemi formulovanými pro liturgické užití. Vyhláší, že bude zpracovávat své téma z Gn 1-2 pomocí exegetických metod. Ty blíže neoznačuje a pro rozbor starozákonního textu žádné exegetické metody nepoužívá. Tuto kapitolu končí sérií výzev (imperativ 1.pl. působí pateticky), které se hodí spíše na mítink, než do závěrečné odborné práce na VŠ. Ostatně mravoučný tón mají i jiné pasáže diplomové práce¹ a díky nim má celá práce ráz volného povídání (kratochvílného čtení) nad prvními kapitolami bible.

V první vlastní kapitole své statě (ovšem v textu je pod číslem II.) se studentka chce pokusit odpovědět na otázku, co je člověk. Stejně jako v dalších kapitolách pracuje esejistickou formou, založenou na kupení volných asociací, která se hodí spíše na střední školu. Rozsáhlé citáty (v celé práci) z literatury nejsou reflektovány a není jimi ani argumentováno. Literatura, kterou studentka užívá (platí také pro celou práci), je zastaralá (populárně naučná) a nepřiměřená (např. místo odborných slovníků užívá Hellerův slovník sedmi jazyků, který ji o studovaném termínu neposkytuje dostatečné informace). Zmínka o putování duše (str. 19) naznačuje, že studentka neprovádí ani kritické rozlišení různých náboženských představ. V další kapitole studentka zmiňuje mezopotámské mýtické představy o stvoření světa a člověka. Větší pozornost, vzhledem k zaměření na Gn 1-2 by ovšem měla být věnována představám kenaanským. Rovněž schází reflexe představ egyptských, jakož i reflexe vlivu těchto představ na zprávu Gn 1-2.

Čtvrtá až sedmá kapitola² se věnuje biblické zprávě o stvoření. Ve svém rozboru se drží starozákonní předlohy (zejména původního textu) jen velmi volně³. Přestože uvádí některá hebrejská slůvka této zprávy, z hebrejského textu nevychází, analýzu ani exegezi neprovádí. Mnohá tvrzení nejsou doložena⁴. Některé výrazy se zdají být užity téměř bez rozmyslu: co znamená „bytosť člověčenství“ (56), nebo „jedna ze stránek lidské jsoucnosti“ (59), nebo jak studentka došla k tomu, že dchnutí (hebr. *nišmat chajim*) je totéž, co myšlenka (54)? Věta „Po ztrátě ženských životních sil dostává muž jako protiváhu mohutnější a svalnatější tělo“ (58) je naprostý nesmysl. Na str. 59 cituje nějaké rabíny, ale neuvede jaké a odkud. Z kapitoly „Krátko o metodě písemných součtů“ není patrné, proč je v práci vlastně uvedena. Tuto metodu studentka ve své práci nijak nepoužívá a gematrie je natolik složitá, že by si zasloužila samostatnou studii.

Při obhajobě by bylo možné zdůvodnit:

¹ Zejména na str. 4.10.21.42.49.57.69.70.

² v textu ovšem označena II., str. 35. Také číslování následujících kapitol v textu se rozchází s číslováním v obsahu.

³ např. 63-64. Jak souvisí Gn 2,24 s úvahami o genetické výbavě člověka?

⁴ nejvýrazněji na str. 7.35 (pozn.48), 37.51.58.

- své porozumění zprávě o stvoření v Gn 1-2 v kontextu studentkou uváděných evolučních teorií;
- nekritický přístup (chybí exegeze Gn 1-2, i kritické srovnání s komentáři);
- zvolený esejistický styl psaní s výzvami;
- výběr literatury;
- smysl rozsáhlých a nereflektovaných citací použité literatury;
- hebrejský termínu *nišmat chajim*.
- proč svá tvrzení (výběr jsem uvedl v posledním odstavci posudku) nezdůvodňuje;
- smysl kapitoly „Krátce o metodě písemných součtů“ na str. 68.

Navrhované hodnocení: 4

Jiří Beneš

V Praze, dne 7.8.2006